

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Til Digteren Adam Ohlenschläger

Citation: Baggesen, Jens: "Til Digteren Adam Ohlenschläger", i Baggesen, Jens: *Riimbreve og poetiske Epistler. 1. Samling, 1784-1808. - 1890, 1889-1903*, s. 167. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-baggesen02val-shoot-workid80301.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Riimbreve og poetiske Epistler. 1. Samling, 1784-1808. - 1890

Til Digteren Adam Ohlenschläger.

(I Anledning af hans Svar paa mit Riimbrev:
Noureddtn til Aladdin).

Parnassets Alliker, og Giøge, Giæs,
Og Frøer og Ænder, og hvad andet Tamt
Og Vildt, med hæse Skrig, og falske Fiær,
Og halve Vinger, eller vingeløst,
Kukukker, snadrer, qvækker om dets Fod,
Jeg, sænkende Camoenens Ørne-Flugt
Dem visende den længe skiulte Kloe,
Har søgt at skrække Itdt, og skrækt maaskee.

Ugierne fra den Ætherluft, hvori
Jeg, stirrende med stadigt Blik mod Solen,
Omsvævede den vestre Tind, mens du,
Min *Adam*, om den østre henrykt fløi,
Nedlod jeg mig saa dybt, ugterne drog
Jeg tungt min Aande, skiøndt et Øieblik
Kun dvælende, saa nær den lave Sump
I Dampens Qvalm; men den Gudinde, vi
Tilbede begge: *Nordia* det bød.
Kied af den evige Kukukken, Qvækken,
Og Snaddren, i en Egn, hvor hun var vant
Til Svaners Susen, Nattergales Kluk
Og Lærkers Triller; frygtende tilsidst,
168 I din Fraværelse, hvis ingen kiæk
Fortolked hendes Mishag, at hun *selv*
Strafværdig maatte synes, ved i Fred
At lade kukke, qvække, snadre - bød
Hun mig at yttre hendes egen Dom.

Det har jeg gjort, endskiøndt i Skiemtens Sprog,
Alvorlig-strængt; endog, maaskee, lidt diærvt.
Men synger du ei selv, om Fieldets Top
Dig hvirvlende, langt fra den lave Sværm,
Hvis Larm ei naaer dig, trods den Fredens Aand,
Du ligne vil: "at Pøbelfordom, Løgn,
"Forfængeligheds Maske, Plathed og
"Den hule Prosa du med Strængthed selv
"Aflæde vil, og vise Folket i
"Sin hele latterlige Nøgenhed?"

Og dette har jeg, skaansom, truet blot -
Dem ladende behørig Tid til Flugt,
Som et vil kiempe, seire, eller døe.
Mens disse ruste sig (jeg venter ei,
Og ønsker ei engang, at alle flye,
Begjærlig efter Letlighed til meer
End Trusel), o! med hvilken Fryd, min *Adam*,
Opsvinger jeg mig atter i den Luft,
Som toner af dit Vingeslag!

Dit Svar
Paa min med Alvor blandte lette Spøg
Gienkaldte mig det hele Tryllerie,
Hvorned din *Hakon* mig beruuste; meer
End noget andet Qvad, dig Musen huld
Jndgav, det viiste mig i fulde Glands

Din Modenhed og Manddom - ak! men og,
Hvor let i Rummets og i Tidens Skiød
169 Een Aand miskiender anden Aand, og tidt
En Skygge tage kan for Legemet,
Og Legemet for Skyggen!

Aldrig skrev
En Ven den anden med en mere huld
Og tillidsfuld Fortrolighed, end jeg
Til *Skiemts Aladin* min *Skiemts Nouredin*!
En Hyldest mere varm og inderlig
Og mere hædrende (hvis ei det Navn,
Du selv mig giver i din Sang, er blot
En høflig Æyd) jeg troede selv umuelig,
Og krydrede den derfor just, at ei
Den, alt for ubetinget, skulde troes
Tvetydig!

Dig er altsaa Pladsen, jeg
Tilkiendte dig paa Fieldets Top, mens selv
Jeg skued op dertil, et noksom høi?
Dig er ei nok, at jeg, foruden det,
Naturen gav, har ogsaa glad erkjendt
Hos dig, hvad Digtren give bør sig selv?
Ei nok, af mig, den ældre Broderskiald,
At hilses, hvis du vogter dig for Fald,
Som Danmarks Melpomenes største Digter?
Fordi jeg, følede dit store Kald,
Tillader mig, af Omhu for vort Sprog
Og for din egen Hæder, iverfuld
For Kunstfuldendelsen af hvert dit Værk,
At pege paa, du og har store Pligter?
Hvor overstolt!

Ubilligt kalder du,
Og strængt, og haardt, at, mens du "Bien lig,
Ustadig svævede fra Blomst til Blomst,"
Jeg fandt din Flugt ustadig - at "imens
170 Du tumledes fra *Skylla* til *Charybdis*,"
Jeg fandt dig lidt i Fare - medens dig
"Sireners falske Sang nær havde misledt,"
Misledelig - at, kort: jeg i dit Chaos
Kun anede, men ikke saae din Verden? -
At jeg et Barn dig fandt, da du var Barn -
Begynder, førend du blev Mester - dig,
Hvad *Schiller*, *Göthe*, *Shak'spear* selv, og hver,
Endog den støbte Kunstens Dyrker, før
Han til dens Allerhelligste blev indladt,
Som prøvet Lærling? Hvor urimeligt!

Tre Gange tonte mig dit Svar i Vest
Paa hvad jeg qvad i Øst. - Tre Gang klang
Med stigende Fortryllen Strængens Sølv
Mig klart; men stedse meer og mere mørk,
Trods al min Lytten, blev mig Strængens Aand,
Som Gienqvad; Gaaders Gaade: hvor du mig
Et Øieblik har kunnet troe *Nouredin*,
Den hierteløse syge Troid, som nidsk
Hos andre haded, hvad ham nægtedes -
Og Gaaders Gaade, hvor et Øieblik
Du, som *Vaulunders* og som *Hakon Jarls*
Forfatter, dig har kunnet troe benævnt
Aladdin? Musens lunefulde Spøg
Har du saa ganske kunnet misforstaae?
Mistyde Billedet, hun valgte, fuld
Af din Allegorie, paa Kald og Pligt,
Paa Genius og Flid, paa Vaar og Høst

Natur og Kunst? - Som om bogstavelig
Jeg troede *mig* aldeles uden Evne,
Kald, Genius, Natur?

Nei! *Melpomene*
Forstaaer *Thalia*; *Polyhymnia*,
171 *Calliope*; og *Clio* selv *Erato* -
Hvis pieriden fra Parnasset blot
Til Svar dig havde fremskyndt, en saa grov
Mistydning aldrig havde fundet Sted!
Tilstaae det, Ædle: Vredesbrusen, Harm
Fremskyndte dig! Og naar jeg, rolig, alt
Hvad mellem dig og mig et Skyggebjerg
Af drømte Grundforskielligheder fast
Nødvendigen har maattet reise; naar
Jeg overveier, at det halve kun
Af *Baggesen* dig hidindtil sig har,
Endog i falsk Belysning, aabenbaret,
Forstaaer jeg denne Harm og Vredesbrusen,
Og finder den ei blot tilgivelig,
Men ædel, stolt, og skøn; og favner dig
Med dobbelt Frud, fordi du mandig kold
Undveeg et Favntag, som du troede Skrømt!

Dig svævede for Øiet, hvad engang
Jeg yttrede som Kunstner dig (maaskee
For skiærende), mens *Lessing* og *Virgil*,
Homer og *Vosz* mig lærte: vanskelig
At gjøre lette Vers - at Formen nemlig er
Det Væsentlige. Det, forbundet med
En gammel Ktærlighed til Wieland (blind,
Som Sønnens til en Fader) og en trodsig
Uvillie mod hans Foragter *Göthe*
(Forvandlet længst til elskende Beundring),
Naturligen maa have viist dig mig
Fra Smagens Side som en fransk Stilist;
Og, var jeg det, med Rette da min Roes
Du burde frygte meer end selv min Dadel.

Barn har jeg været, *Adam*, ogsaa mig
Har Ranglen eengang tryllet, og Trompeten
172 Med Bladguld om Zinnobermunden, og
Den lille Hest med Piben i - Som Yngling
Jeg og har lyttet til Sireners Sang,
Og ladt mig føre vild af Lygtemænd
Paa mangan natlig Vandring - alt for syg
Jeg ofte været har, som du for frisk;
Og nærmte du dig *Scylla* lidt forvoven,
Kom jeg lidt frygtsom tidt for nær *Charybdis*. -
Maaskee jeg end, som Mand, er meer *Odysseus*
I Raad end *Peleus Søn* i Kamp - blandt Sangens
Krigsdommere (der Styrke bør og Viisdom
Forene) meer en *Josva* lig end *Samson*;
Hvad veed jeg? - men *Philister* er jeg ei.
Thi dybt jeg føler i min stille Kraft,
At slaaer mig og en Stærkere, jeg dog
Af *Samson* selv ei slaaes i *Tusindtal*.

Du glemmer, at den mindre Kunstner selv
Som Mand, ved Banens Maal, den yngre større,
Der end til sit bag hans afstukne haster
I Løbet, før han naaer det, overseer.

Den Forskiæl er imellem dig og mig,
At længer jeg har vandret paa den Vei,
Du alt har lagt tilbage. Dobbelt Tid
Og dobbelt Flid anvendte jeg, for did

At komme, hvor jeg seer dig alt. Som Barn
Du naaede Høiden alt, hvorpaa jeg stod
Som Yngling - og, som Yngling, Mandens Top!
Der rakte jeg dig broderlig min Haand
Med velmeent Varsel. Er den overflødig,
Desbedre! Troer du paa det steile Horn,
Til hvis imellem Stierne tabte Spids
Vi begge, stræbende tit sidste Høide
(Vor Top betragtede som første Trin
173 Paa Himmelstigen, Engle kun opklavre),
Gudkaldede nu stige, Fald umueligt,
Saa Gud befalt! jeg troer det ei Min Fod
Gleed alt for tidt paa Sneen - af dens Skiær
Mit Øie blendedes for ofte paa
Den mindre steile Lie, hvor mindre dyb
Sank under mig det nære Svælg - til tryk
At trodse Svimmelen, som boer deroppe
Paa Digterpynten. "Haand paa Værket lagt!"
Du raaber, og i det du springer kiæk forbi
Min rakte Haand, jeg taber dig af Sigte
Høit over mig i Luften. *Hakon! Hakon!* -
Han hører blot min Varselsang! men ikke
Min Broderstemme! - Vel! saa hører nu
Mit Hiertes høie Raab, I Guder! hører
Min faderlige Bøn! - og du, sont høit
(Blandt alle lydeligst) ham kaldte, du,
Som kaldte *Göthe, Sophokles* og *Shak'spear*,
Hør, hvad af ingen Digtters Hierte steg
Saa brændende for nogen anden Digter:
Vogt ham for Fald! Han eene falde kan
Ved Overflyven af sig selv, ved alt for kiæk
At ville meer end *hans*, meer end det *meeste*!
Indgiv ham mindre Tillid til sin mindre,
Og større til sin større Kraft! den største
Blev hans! Paa Banen, han har valgt, jeg aldrig
Vil naae ham; thi til dennes Tvillingtop
Opløfter eene Tvillingvingen, som
I Vuggen alt af Barnets Haand og Fod
Frempped i dramatisk Doppeltleeg,
O lad ham ei miskiende denne Kraft,
Som brød i *Shak'spear* ud til Kunstens støbte Gran
Paa sin Tidsalders Dovre! lad den hellighøi
Som hin, og underfuld, men mere rund -
En Tempelkuppel mod et Ktrkespiir -
174 Udbryde paa vor Nutids Libanon
Som Melpomenes største Ceder! - Storm
Og Torden, Livets Uveir, skaane
Dens høitidsfulde Krone! Hiertets Saar
Ei nage Marven i dens Stamme! Savn
Af Livets Nødtørst aldrig bore sig
Ind i dens stærke Rødder! - Eengang frisk,
Og lykkelig, ei blot af Musen, men
Af Skæbnen blidt og huldelligen tilsmiilt
See Dannemark sin Digter, før omsonst
Dets spildte Taarer kalder ham tilbage!